

Kulturutskottet

Statsrådets redogörelse om jämställdhetspolitiken

Till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

INLEDNING

Remiss

Statsrådets redogörelse om jämställdhetspolitiken (SRR 5/2022 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för utlåtande till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- direktör Tanja Auvinen, social- och hälsovårdsministeriet
- specialsakkunnig Toni Piispanen, undervisnings- och kulturministeriet
- utvärderingsexpert Tanja Laimi, Nationella centret för utbildningsutvärdering
- specialsakkunnig Anne Kolehmainen, Utbildningsstyrelsen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Institutet för hälsa och välfärd (THL)
- Finlands Kommunförbund
- Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ rf
- Bildningsarbetsgivarna rf
- Befolkningsförbundet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Bakgrunden till beredningen av en redogörelse om jämställdhetspolitiken är strävan att utarbeta ett dokument som stöder den långsiktiga strategiska planeringen av jämställdhetspolitiken. Redogörelsen ställer upp nationella jämställdhetspolitiska mål som sträcker sig över regeringsperioderna och som Finland hittills har saknat. Uppställandet av mål baserar sig på en lägesbild av jämställdheten och förändringarna i omvärlden samt på en prognostisering av hur eventuella förändringar inverkar på jämställdheten. Redogörelsen sträcker sig fram till slutet av innevarande decennium.

Utlåtande KuUU 31/2022 rd

Redogörelsen är temaorienterad, eftersom jämställdhetsfrågorna berör människans hela livscykel och nästan all verksamhet i samhället. Redogörelsen tar genomgående hänsyn till att många andra faktorer påverkar människans ställning vid sidan av kön. Kulturutskottet välkomnar det valda tillvägagångssättet. Utskottet uppskattar också att redogörelsen baserar sig på grundligt bakgrundsarbete och att man vid utarbetandet av den har utnyttjat exakta statistiska uppgifter, olika indikatorer och mätare samt många andra typer av bakgrundsmaterial.

Redogörelsen innehåller sju nationella och internationella jämställdhetspolitiska mål. Målen är inte bundna till förvaltningsområdesgränserna och de är ganska allmänna. Vart och ett av de sju målen förklaras dock mer konkret genom en beskrivning av målbilden och målen motiveras. Motiveringstexten ger en lägesbild av jämställdhetsfrågorna och samtidigt strävar man efter att förutse eventuella förändringar i omvärlden och deras konsekvenser. Riktlinjerna för de egentliga konkreta åtgärderna dras upp i regeringsprogrammen eller jämställdhetsprogrammen.

Kulturutskottet har granskat den jämställdhetspolitiska redogörelsen med avseende på sitt eget ansvarsområde, således särskilt mål 2 (I Finland kan alla leva utan könsrelaterat våld eller hot om våld och utan att rätten till frihet och integritet kränks), mål 3 (I Finland har alla oavsett kön lika möjligheter att delta och makt att påverka sitt eget liv och samhället) och mål 6 (I Finland fördelar sig omsorgsansvaret, utbildningen och arbetsmarknaden jämt mellan könen).

Könsrelaterat våld och trakasserier mot barn och unga

I redogörelsen konstateras att sexuella trakasserier och sexuellt ofredande som riktas mot barn och unga är mycket vanligt i Finland. Nästan varannan av flickorna i årskurs 8 och 9 i den grundläggande utbildningen har blivit utsatt för störande sexuella förslag eller trakasserier och drygt en tiondel av pojkarna har upplevt trakasserier under de senaste tolv månaderna. Av flickorna i samma åldersgrupp har 13 procent och av pojkarna 5 procent utsatts för sexuellt våld. Flickors erfarenheter av sexuellt våld har ökat betydligt under de senaste två åren. Unga som hör till könsminoriteter och sexuella minoriteter utsätts oftare än andra för trakasserier. Utskottet anser att dessa uppgifter är alarmerande.

Som det konstateras i statsrådets redogörelse har våld i barndomen eller bevittnande av våld allvarliga och ofta långvariga konsekvenser för barnets utveckling och liv. Våld mellan barn eller unga utgör inget undantag från detta. Erfarenheterna av våld kan kumuleras som generationsöverskridande exponering för våld eller användning av våld. Utöver mänskligt lidande medför våldet betydande direkta och indirekta kostnader för samhället.

Enligt ett sakkunnigyttrande till utskottet bör man gemensamt försöka bryta kulturen för att tåla våld. Skolorna och småbarnspedagogiken har en särskild roll när det gäller att förebygga och identifiera våld nära barn och familjer. Utskottet hänvisar i detta sammanhang också till sitt betänkande om den utbildningspolitiska redogörelsen, där det betonas att det är ytterst viktigt att stödja utvecklingen av varje barns och ung persons kroppskänsla och emotionella och interaktiva färdigheter (KuUB 19/2021 rd — SRR 1/2021 rd).

Utlåtande KuUU 31/2022 rd

Utskottet instämmer i att Finland måste effektivisera sina åtgärder för att trygga utsatta personers integritet. Det innebär också systematiskt förebyggande av våld mellan barn och unga och att man bekämpar sexuella trakasserier och vanvård av barn och unga som ökat i oroväckande grad.

Utskottet betonar att identifieringen av könsrelaterat våld och trakasserier i alla dess former kräver kompetensutveckling och tillräckliga resurser. Det är viktigt att läroanstalternas lagstadgade skyldighet att främja jämställdheten och ingripa i diskriminering och trakasserier mot elever och studerande stöds genom en webbplats som Utbildningsstyrelsen publicerar i januari 2023 och som fokuserar på förebyggande av mobbning, trakasserier, diskriminering och våld.

Delaktighet

I den jämställdhetspolitiska redogörelsen konstateras att handlingsutrymmet för att uttrycka kön fortfarande är för snävt, och att läromedlen inte tar mångfalden av kön i beaktande i tillräcklig utsträckning.

Utskottet anser som oroväckande resultaten av skolhälsoenkäterna att unga som hör till sexuella minoriteter och könsminoriteter oftare än andra ungdomar upplever ensamhet, missnöje med sitt liv och sitt hälsotillstånd som sämre. Depression och ångest är enligt ett sakkunnigyttrande mycket vanliga bland unga som hör till sexuella minoriteter och könsminoriteter.

Det är viktigt att stärka pedagogernas och undervisningspersonalens kompetens också i frågor som gäller sexuella minoriteter och könsminoriteter samt i vardagliga mötessituationer så att de unga kan känna sig trygga och accepterade. Enligt utredning till utskottet håller Institutet för hälsa och välfärd och Seta ry på att utarbeta utbildningsmaterial för detta ändamål. Avsikten är att det utbildningsmaterial som utarbetas som en del av genomförandet av den nationella barnstrategin ska bli färdigt i år.

Utskottet anser det vara viktigt att varje barn och ung person får växa upp och lära sig i en trygg miljö själv och genom att göra egna individuella val. En skoldag och skolmiljö som är trygg och hälsosam för alla har en central betydelse för barns och ungas välbefinnande.

Kulturutskottet har i sitt betänkande om den utbildningspolitiska redogörelsen tagit ställning till delaktighet bland annat på följande sätt: Daghemmen och skolorna är betydelsefulla uppväxtmiljöer för barn och unga. Barns och ungas psykiska hälsa stärks av att ingå i en gemenskap. I en trygg uppväxtmiljö får barn och unga möjlighet till delaktighet, påverkan, jämlikhet, förtroende och uppskattning. Det är viktigt att stärka de mentala färdigheterna såväl inom småbarnspedagogiken som inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen för att förebygga ensamhet och mobbning.

Jämlikhet inom småbarnspedagogik och utbildning

Kulturutskottet konstaterar att den jämställdhetspolitiska redogörelsen behandlar samma utmaningar i fråga om småbarnspedagogik och utbildning som också lyfts fram i statsrådets utbildningspolitiska redogörelse. Också jämställdhetsombudsmannen har i sin berättelse till riksdagen (B 1/2022 rd) framfört att jämställdheten måste beaktas i högre grad i utbildningspolitiken.

Utlåtande KuUU 31/2022 rd

Utskottet har i sitt betänkande om den utbildningspolitiska redogörelsen betonat betydelsen av att främja av jämställdheten mellan könen inom all utbildning från småbarnspedagogiken till utbildningen under och efter arbetslivet. Utskottet har också sett det som viktigt att den utbildningsmässiga jämställdheten mellan könen utvecklas systematiskt och att resultaten av utvecklingsarbetet utvärderas. Riksdagen har dessutom godkänt ett ställningstagande med anledning av den utbildningspolitiska redogörelsen där det bland annat förutsätts att regeringen fortsätter åtgärderna för att förbättra jämlikheten i utbildningen och avveckla segregationen (RSk 15/2022 rd).

Det jämställdhetsarbete som utförs inom småbarnspedagogiken och vid läroanstalterna har stor betydelse, eftersom många könsfördelningar och stereotyper uppstår redan i ett tidigt skede. Kulturutskottet har i sitt utlåtande KuUU 16/2022 rd om jämställdhetsombudsmannens berättelse betonat att man måste fästa uppmärksamhet vid minskning av segregationen redan från och med småbarnspedagogiken. Likaså har utskottet ansett att det är viktigt att man i fostran och utbildningen beaktar det mål som ingår i grunderna för planen för småbarnspedagogik och läroplanerna att behandla barn och unga som individer som har möjlighet att göra de val som de önskar oberoende av kön.

I den jämställdhetspolitiska redogörelsen konstateras att det i Finland fortfarande finns strukturell ojämlikhet och ingrodda jämställdhetsproblem. För att åtgärda dessa krävs ett målmedvetet arbete även i fortsättningen. Observationen gäller också det finländska utbildningssystemet. I Finland är utbildningsnivån, erlagda examina och vilken yrkesgrupp man placerar sig i starkt fördelat enligt kön.

Kulturutskottet konstaterar att man strävar efter att stärka jämställdheten bland annat genom åtgärder inom utvecklingsprogrammet ”Utbildning för alla” inom småbarnspedagogiken samt förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och utvecklingsprogrammet ”Rätt att kunna” inom yrkesutbildningen samt genom kvalitetsprogram inom gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen.

I utskottets sakkunnigyttrande berättas det om projektet ”Avveckling av segregationen - mot ett mer jämlikt arbetsliv”, som Institutet för hälsa och välfärd genomför tillsammans med social- och hälsovårdsministeriet. Utifrån den information som samlats in inom projektet kan segregationen lindras till exempel genom att man undanröjer könsrelaterade föreställningar och stereotyper, beaktar könsmångfald, utvecklar studie- och yrkesvalshandledningen, stärker kopplingarna mellan utbildning och arbetsliv samt utvecklar studieavsnitten (PRAO) så att unga bekantar sig med och uppmuntras att på ett mångsidigt sätt bekanta sig med olika branscher. Segregationen kan avvecklas genom att stärka medvetenheten om kön och jämställdhet i läroanstalterna och lärarutbildningen, säkerställa att läromedlen inte stärker stereotypa uppfattningar om olika kön och satsa på jämställdhetsplanering. Inom projektet för att avveckla segregationen strävar man efter att eliminera segregationen genom att bygga upp ett nytt slags regionalt samarbete mellan arbetslivet, utbildningsmyndigheterna och utbildningsanordnarna. Utskottet anser att projektet är ett viktigt verktyg för att lindra segregationen mellan könen, således segregationen i arbetslivet.

Utlåtande KuUU 31/2022 rd

Skillnader mellan könen i skolframgång

Kulturutskottet konstaterar att könet är kopplat till skolframgång. I den utbildningspolitiska redogörelsen konstateras att kompetensskillnader mellan könen uppstår under den grundläggande utbildningen och att elevens attityder till läroämnet och studierna i det hade ett klart samband med kunnandet. Också den jämställdhetspolitiska redogörelsen lyfter fram att skillnaden mellan flickors och pojkars skolframgång inte förklaras av skillnader i kognitiva förmågor, utan att skillnaden däremot kan förklaras av pojkarnas svagare läskunnighet och skillnader i attityder som stöder lärandet. Utskottet har redan tidigare (KuUB 19/2021 rd) konstaterat att det är viktigt att orsakerna till att pojkar och unga män marginaliseras i fråga om utbildning samt följderna av underprestation och marginalisering av pojkar utreds genom forskning och att man utifrån det bedömer åtgärder genom vilka problemen kan förebyggas.

Enligt en rapport från nationella centret för utbildningsutvärdering NCU om skillnaderna i inlärningsresultat inom och mellan könen har skillnaderna i inlärningsresultat polariserats mellan elever med dåliga kunskaper och elever med goda kunskaper under de senaste åren. Det finns elever med bra och svagare kunskaper bland både flickor och pojkar.

Till följd av publiceringen av flera internationella läranderesultat (bl.a. PISA 2015) har det i Finland väckts oro över att pojkarnas kompetens och trivsel i skolan minskar. Trots att oron är välgrundad bör man dock komma ihåg att varken pojkar eller flickor är en enhetlig grupp. Merparten av pojkarna klarar sig och mår lika bra i skolan som merparten av flickorna. Skillnaderna i medeltal beror inte på svag framgång hos alla pojkar utan på att det finns fler pojkar med svag framgång än flickor med motsvarande framgång.

Skillnaderna i inlärningsresultat har av grundad anledning fokuserat på pojkarnas svagare kunskaper. Däremot har det ägnats mindre uppmärksamhet åt att skillnaderna i kunskaper har ökat också mellan flickor. Det är viktigt att också komma ihåg att det i skolorna finns många flickor vars lärande det finns skäl att oroa sig för. Enligt skolhälsoenkäten år 2021 har dessutom symptom på psykisk ohälsa bland alla unga, men i synnerhet bland flickor, ökat och den positiva psykiska hälsan försvagats. Både flickor och pojkar behöver åtgärder som är riktade just till dem.

Jämställdhetsplaneringen

En könsmedveten verksamhetskultur och individuell hänsyn till varje elev baserar sig på en aktiv jämställdhets- och likabehandlingsplanering. Enligt jämställdhetslagen svarar utbildningsanordnaren för att det årligen utarbetas en jämställdhetsplan för varje läroanstalt i samarbete med personalen och eleverna eller de studerande. I den jämställdhetspolitiska redogörelsen beaktas också att redan grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen förutsätter att jämställdheten främjas genomgående i skolans olika läroämnen och praxis.

Kulturutskottet har nyligen lämnat utlåtande om en proposition genom vilken skyldigheten att planera jämställdheten utsträcks till att gälla också småbarnspedagogiken (KuUU 23/2022 rd — RP 177/2022 rd). Kulturutskottet påpekar i sitt utlåtande att enbart utarbetandet av planen inte garanterar jämställdhet och att det med tanke på ett lyckat jämställdhetsarbete och personalens väl-

Utlåtande KuUU 31/2022 rd

befinnande är viktigt att se till att personalen har tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för jämställdhetsarbetet.

I jämställdhetsombudsmannens berättelse B 1/2022 rd konstateras att läroanstalterna inte har satat tillräckligt på att utarbeta jämställdhetsplanen. Också i utskottets sakkunnigyttrande konstateras det att jämställdhetsplaneringen ännu inte genomförs i läroanstalternas vardag. Jämställdhetsplaner utarbetas exempelvis inte vid den egna läroanstalten, skolans personal eller elever deltar inte i dem eller målen skrivs in på en mycket allmän nivå utan konkreta åtgärder. Utskottet instämmer med sakkunnigyttrandet i att en fungerande planering i vardagen förutsätter socialt arbete och konkreta verksamhetsmodeller och att en fungerande plan ska vara pragmatisk.

I ett sakkunnigyttrande till utskottet konstateras att jämställdhetsplanering av hög kvalitet och effektivt verkställande av planen bidrar till att eliminera könsstereotyper och könsroller i läroanstalternas vardag och främjar barns och ungas välbefinnande samt jämlik och jämlik behandling. De åtgärder för utveckling av jämställdheten som skrivs in i jämställdhetsplanen är verkningsfulla när de baserar sig på jämställdhetssituationen vid respektive läroanstalt och behoven att utveckla den. Utskottet anser det vara viktigt att Utbildningsstyrelsen stöder läroanstalternas jämställdhets- och likabehandlingsplanering med hjälp av webbmateriel och guider.

Kompetensutveckling för personalen inom fostran och undervisning

Kulturutskottet konstaterar att den utbildningspolitiska redogörelsen räknar upp åtskilliga teman där man vill stärka kompetensen hos personalen inom utbildningssektorn. Sådana är bland annat stärkande av kompetensen i anslutning till jämställdhet och likabehandling. Som utskottet säger i ett tidigare utlåtande (KuUU 16/2022 rd) har pedagoger, lärare och studiehandledare en viktig roll när det gäller att främja jämställdhet. Kompetensen för detta ska säkerställas både i examensutbildningen och i fortbildningen.

I den jämställdhetspolitiska redogörelsen konstateras att för att mål 6 ska nås gäller det mest akuta behovet starkare stöd och resurser för reformen av undervisningspraxis vid läroanstalterna och att det blir en bestående del av grundutbildningen och fortbildningen för lärare. Utskottet håller med sakkunniga om att det ändå behövs konkreta mål för arbetet. Utskottet konstaterar i sitt sakkunnigyttrande också att undervisning och forskning om jämställdhet och likabehandling inom lärarutbildningen genomförs och bedrivs sporadiskt.

Utskottet betonar att det för fullgörandet av skyldigheten att främja jämställdhet är viktigt att se till att utbildningsanordnarna har tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser. Läroanstalternas personal behöver stöd och fortbildning för att kunna genomföra jämställdhetsarbetet på ett högkvalitativt sätt. Därför är det viktigt att jämställdhetsarbetet har varit ett starkt prioriterat tema i fortbildningen för undervisningspersonalen. Utbildning som främjar jämställdhet och genusmedvetenhet ska vara systematisk, förpliktande, genomförbar och geografiskt täckande.

Avslutningsvis

Kulturutskottet anser det vara viktigt att redogörelsens målformuleringar följs upp. Social- och hälsovårdsministeriet håller för närvarande på att utveckla ett system för uppföljning av målupp-

Utlåtande KuUU 31/2022 rd

fyllelsen. Uppföljningssystemet ska beredas omsorgsfullt för att säkerställa tillräckliga indikatoruppgifter. Den information som fås genom uppföljningen bör utnyttjas i utvecklingen av jämställdhetsarbetet.

Utskottet konstaterar att främjandet av jämställdheten kräver samarbete och samordning mellan olika förvaltningsområden. Samarbetet och samordningen mellan förvaltningsområdena har också en väsentlig roll i jämställdhetsarbetet. Myndigheterna måste reserveras tillräckliga tids- och personalresurser för åtgärder för integrering av jämställdheten. Utskottet anser det vara viktigt att till exempel resultat- och målstyrningsmekanismerna samt statsunderstödsprocesserna utvecklas så att de beaktar jämställdhetsaspekterna.

I redogörelsen konstateras att könsperspektivet och bedömningen av konsekvenserna för jämställdheten tills vidare inte har förankrats i lagberedningen. Utskottet betonar liksom redogörelsen betydelsen av en bedömning av könskonsekvenserna vid beredningen av lagstiftning som har betydande konsekvenser för jämställdheten och likabehandlingen. Utskottet har också tidigare fäst uppmärksamhet vid vikten av att förbättra bedömningarna av jämställdhet och likabehandling i propositionerna (KuUU 4/2021 rd och KuUU 16/2022 rd). Det är ändamålsenligt att bedömningen av könskonsekvenserna inkluderas i beslutsfattandet och beredningen av det. Det förutsätter att kompetensen och samordningen i fråga om jämställdhet mellan könen tilldelas tillräckliga resurser i lagberedningen.

Kulturutskottet konstaterar att Finlands första jämställdhetsredogörelse (SRR 7/2010 rd) lämnades till riksdagen 2010. Riksdagen godkände då i samband med behandlingen av redogörelsen ett ställningstagande där det förutsätts att regeringen lämnar nästa jämställdhetspolitiska redogörelse till riksdagen före utgången av 2021 (RSk 51/2010 rd). Statsrådets jämställdhetspolitiska redogörelse som nu behandlas har överlämnats till riksdagen den 9 juni 2022. Kulturutskottet är medvetet om att redogörelsen har beretts under exceptionella förhållanden mitt i coronapandemin. Utskottet beklagar dock att behandlingen av redogörelsen på grund av den sena inlämnings- tidpunkten lämnas till slutet av valperioden.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottet föreslår

att arbetslivs- och jämställdhetsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande KuUU 31/2022 rd

Helsingfors 17.11.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Paula Risikko saml
vice ordförande Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Sanna Antikainen saf
medlem Marko Asell sd
medlem Jukka Gustafsson sd
medlem Veronika Honkasalo vänst
medlem Kaisa Juuso saf
medlem Mikko Kinnunen cent
medlem Pasi Kivisaari cent
medlem Ari Koponen saf
medlem Mikko Ollikainen sv
medlem Sofia Vikman saml
ersättare Sari Multala saml (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.

Utlåtande KuUU 31/2022 rd Avvikande mening

Avvikande mening

Motivering

Jämlikhet och mål

Sannfinländarnas utskottsgrupp konstaterar att jämlikhet mellan medborgarna är utgångspunkten för ett demokratiskt samhälle. Dessutom är det ett viktigt mål att upprätthålla lika möjligheter för kvinnor och män i arbetslivet. Vi vill påminna om att Finland redan nu är en av världens jämlikaste stater internationellt sett.

Med avseende på kulturutskottets ansvarsområde stöder Sannfinländarna mål 2 (I Finland kan alla leva utan könsrelaterat våld eller hot om våld och utan att rätten till frihet och integritet kränks) och 3 (I Finland har alla oavsett kön lika möjligheter att delta och makt att påverka sitt eget liv och samhället).

När det gäller mål 6 (I Finland fördelar sig omsorgsansvaret, utbildningen och arbetsmarknaden jämt mellan könen) vill vi lyfta fram att en jämn fördelning av arbetsplatserna mellan könen inte nödvändigtvis är ett bra mål inom alla delområden av arbetslivet. Det viktigaste är att enskilda personer får möjlighet att förverkliga sina egna strävanden på det område de själva väljer. Det har undersökts att den så kallade segregationen i arbetslivet, alltså att någotdera könet dominerar på något av arbetslivets områden, i själva verket är en följd av den nordiska jämställdhetens landvinningar. Män och kvinnor i Norden kan fritt söka sig till områden som intresserar dem själva, och därför har vi större segregation än i vissa utvecklingsländer där andra faktorer bestämmer karriärinriktning.

I utredningen talas det flera gånger i samma sammanhang å ena sidan om jämställdhet och å andra sidan om likabehandling, i vissa fall också om ”faktisk jämställdhet”. Det kan ge upphov till missförstånd och fördunkla vad som egentligen eftersträvas. Sannfinländarna betonar att alla medborgare är jämlika och att likabehandling enligt Finlands grundlag (731/1999) innebär att ingen utan godtagbart skäl får särbehandlas på grund av någon orsak som gäller hans eller hennes person, såsom kön, ålder, ursprung, språk, religion, övertygelse, åsikt, hälsotillstånd eller funktionsnedsättning. Retorik om ”faktisk jämställdhet” ger intryck av strävan efter en på förhand bestämd jämlikhet i slutresultatet, vilket vi inte stöder.

Könets mångfald

Redogörelsen tar fasta på den politiska fjärde vågens intersektionella feminism. Redogörelsen talar bland annat om ”könsskillnader” och ”icke-binära”. Sannfinländarna påpekar att denna ideologi inte grundar sig på en vetenskaplig uppfattning. Däggdjuren har två kön — i fråga om en mänsklig art är de kvinnor och män. Detta är ett helt obestridligt biologiskt faktum som man inte kan avstå från bara för att vissa personers politiska eller ideologiska tankevärld inte kan möta verkligheten.

Utlåtande KuUU 31/2022 rd

Avvikande mening

Att erkänna fakta är utgångspunkten för sannfinländarnas politik. Dessutom måste man inse att det inte är en jämställdhetspolitisk fråga att hålla fast vid den vetenskapliga världsbilden, kvinno- och mankön. Det är helt klart att det finns olika män och kvinnor och att alla i princip är lika värdefulla medborgare. Det finns också sällsynta undantag från det tudelade könet, och könsdysfori är naturligtvis också ett verkligt fenomen. Sannfinländarna tvingar ingen att anpassa sig till en på förhand bestämd form. Personer som hör till minoriteter ska bemötas jämlikt och de ska inte diskrimineras.

Avslutningsvis

Sannfinländarna är en folkrörelse som fungerar i nutiden, men vi vägrar acceptera att allt gammalt, traditionellt eller med ursprung i biologin – vilken struktur eller institution det än handlar om – bör ifrågasättas och ersättas med något annat. Vi inser att den finländska kulturen naturligtvis har sina problem, men när vi antar ett bredare perspektiv, förstår vi att den är en av de bästa och mest framgångsrika i världen.

I stället för att trångsynt förneka vår egen kultur måste vi fästa uppmärksamhet vid de uppenbara missförhållanden som till exempel kulturer från utvecklingsländer har fört med sig till vårt land. Redogörelsen tar knappt alls upp problemen med hedersvåld och förtryck av kvinnor i hederskulturer. När man talar om främjande av jämställdhet är det därför viktigt att erkänna att jämställdhet inte ingår i alla kulturer och sträva efter att främja självbestämmanderätten för flickor och kvinnor i sådana kulturer samt tillgodoseendet av de mänskliga rättigheterna i Finland. Detsamma gäller sexuella minoriteters ställning i olika kulturer.

Jämlika möjligheter är enligt Sannfinländarna ett välkommet mål, men jämlikhet i slutresultatet är inte det. Strävan efter jämlikhet i slutresultatet innebär i praktiken kontrollåtgärder uppifrån och nedåt, vilket innebär att människor de facto behandlas olika beroende på deras personliga egenskaper. Dessa egenskaper definieras åter i den rödgröna ideologins hackordning. Det påminner alldeles för mycket om gångna tiders socialistiska planekonomi och kontrollsamhälle. En sådan politik syftar i praktiken till att jämna ut individer, vilket inte är förenligt med den västerländska fria demokratin. Medborgarna ska ha både frihet och ansvar för sina egna val och slutligen för sitt eget liv.

Slutligen måste det understrykas att all ideologisk sidoverksamhet som ger upphov till extra administrativt arbete och utredningar, och som den sittande regeringen ökar genom sina intersektionella planer, förbrukar tid och resurser för riktiga personer, arbetstagare och medborgare. Finland är på väg mot ekonomiskt svåra tider och det förs krig i Europa. I en sådan situation är det viktigt att rikta nationens resurser till de primära uppgifterna.

Avvikande mening

Vi föreslår

att arbetslivs- och jämställdhetsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Utlåtande KuUU 31/2022 rd
Avvikande mening

Helsingfors 17.11.2022

Sanna Antikainen saf
Kaisa Juuso saf
Ari Koponen saf